

Seneste Nyt nr. 10

Foreningen Svend Gønge

September 2009

Pro honore patriae

I dette nummer kan du læse om...

Gøngemarked 2009...

Dialogmøde på Svend Gønge Skolen...

Var Svend Gønge på kro her...

Rubrikken...

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk
www.lundbyweb.dk

Bestyrelse:

Formand:

Peter Sten Hansen

Næstformand:

Villy Lorich

Kasser:

Eva Jørgensen

Sekretær:

Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:

Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:

Jens Beck,

[svendgoengepoulsen](mailto:svendgoengepoulsen@gmail.com)

[@gmail.com](mailto:svendgoengepoulsen@gmail.com)

Gøngemarked 2009

15-16 august

af Villy Lorich

Gøngemarked startede i let regn med at Gjøngegården kom med fuld musik, efterfuldt af borgere og soldater i tidstypiske dragter. Vordingborgs borgmester Henrik Holmer holdt åbningstalen og Sjællandske

Musketergarde salutede med deres kanon.

Boderne udbød som sidste år tidstypiske varer, så som pileflet, barkbøtter og meget andet. Svend Poulsen Gønge og Kaptajn Lykke udkæmpede duel på rapir (*rapir*, (af ty. *Rapier*, af fr. *rapière*), lang, svær kårde. *Klingen er som hovedregel tveægget med midtstillet od og et svært klingebryst, der dækkes af et udviklet håndbøjlesystem. Rapiren*

anvendtes ca. 1570-1650.) efter at Ib Abelssøn var taget i krybskytteri. Kong Chr. 4. fik dog stoppet kampen og Ib Abelssøn blev benået, men Ib kunne ikke dy sig, så det hele gentog sig flere gange.

Kulsoen blev flere gange visiteret af musketerer og drabanter og fik en formaningsstale af kapellan Tange, dog kunne hun heller ikke dy sig, men havde taget et griseøre fra slagteren. Dette blev dog opdaget af musketererne.

Boderne på markedspladsen havde et fint besøg og de var alle glade for deres deltagelse.

Kuppmakerne - teatertruppen fra Loshult i Skåne - havde flere optrin på markedet og ved festen lørdag aften. De var meget glade for at være med til vort marked, så Chr. 4 inviterede dem straks til at deltage næste år.

Musik gruppen Cantus Firimus satte liv på markedspladsen og ved øl- og

grillboderne prøvede de at få folk med til deres sang og dans. Rollespilsgruppen Svend Gønge havde et fint besøg af børn og unge, og nogle fra gruppen deltog også i markedet, som skarnsunger, skoflikker samt som Ib Abelssøn.

I forhold til næste års marked, skulle der ikke meget overtalelse til, før musketerer og bodeholdere accepterede at komme igen.

Så vi må kalde det en succes at vi trods regn lørdag morgen men med en solrig lørdag eftermiddag og en solrig søndag kunne have ca. 3000 besøgende.

Vi vil hermed takke alle deltagere og hjælpere for deres store indsats, uden dem var det ikke gået så fint.

Samtidig vil vi takke vor sponsorer, og ikke mindst publikum - for uden dem intet marked.

Villy Lorich

Markedskoordinator

Flere billeder fra Gøngemarked 2009 af Heinz Haman:

<http://picasaweb.google.dk/peterstenhansen/HeinzGNgemarked09?authkey=Gv1sRgCLHSxf-SudHflgE#>

Ambassadører:

Godsejer,
Kammerherre og
Hofjægermester,
Bernt Johan Collet,
Lundbygård.

Hofjægermester og
godsejer,
Peter Zobel,
Bækkeskov.

Godsejer,
Peter Oxholm
Tillisch,
Rosenfeldt.

Godsejer,
Gerner Wolff-
Sneedorff,
Engelholm.

[Borgmester](#),
Marie Stærke,
Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer,
Vordingborg
Kommune.

Borgmester,

Dialogmøde på Svend Gønge Skolen, Lundby

af Jens Beck

Og så nåede vi til torsdag d. 20. august 2009. Kl. var blevet 19.00 og 20 – 25 interesserede var mødt frem på Svend Gønge Skolen i Lundby.

Aftenens emne var en redegørelse for FSGs store ambition om at få oprettet et center for Svend Gønge.

Velkomst ved Jens Hallquist, som redegjorde for aftenens indhold og muligheder.

Den sydlige og sydvestlige del af det svenske kongerige var i en meget lang periode som bekendt del af det danske kongerige.

Henning Jensen,
Næstved Kommune.

Borgmester,
René Tuekær,
Faxe Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen,
Stevns Kommune.

Folketingskandidat,
Gina Øbakke,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Anders Pettersson,
Osby Kommun.

Viceborgmester,
Erland Nilsson,
Osby Kommun.

Kultur- og
fritidschef,
Tommy Johansson,
Osby Kommun.

Kollektive
medlemmer:

**Lundby
Menighedsråd**

**Borgerforeningen
Lundby**

De vidt udstrakte skove delte, som en naturlig grænse, det sydligste fra den nordlige del af Sverige.

Kuriøst nok findes stadig et lille antal ”svenske medborgere”, som bruger et skånsk flag.

Skåne, Blekinge, Halland og Danmark
Flere hundrede år fælles historie

At der er tale om fælles historie og skæbne er et faktum.

At der i Sverige og eksisterer en stærk bevidsthed for dette er interessant.

Kultur, traditioner og sprog ligner hinanden

På trods af det faktum, at billederne fra forskellige arrangerede markeder kunne se grimme ud, så dækker det over et fælles svensk/dansk ønske om at levendegøre historien – vores fælles historie.

Snapphanelandet i Osby

Gøngeland i Lundby

Peter redegjorde på det smukkeste for de visioner man fra svensk og dansk side gør sig for at levendegøre denne historie.

Planer om at opbygge et ”Snaphaneland” ved Osby og et ”Gøngeland” ved Lundby er blevet søsat.

Tanken med aftenens møde var derfor at få tanker, ideer og holdninger frem fra lokale beboere i Lundbyområdet.

Oplev vores historie

Lege- og aktivitetsland

Udstillinger

Levende historie

Det næste skridt i sagen bliver, når der afholdes Borgermøde i

Medborgerhuset i Lundby, onsdag d. 2. september kl. 19.00. Aftenens tema er naturligvis: Lundbys fremtid.

JB.

Var Svend Gønge på denne kro?

af Mona Haman

Hvis man ikke undres, og hvis man ikke spørger – ja så finder man heller ikke svar på det ukendte.

Ganske kort efter SN 9 udkom, var der et svar i mailboksen på svendgoengepoulsen@gmail.com, om Svend kunne have været på kro i Rønnede.

Rønnede Kro juni 2009

(foto Jens Beck)

Der står ganske vist 1645 på Rønnede Kro - men Rønnede Kro lå ikke på det nuværende sted i 1645.

Rønnede Kro blev etableret dengang da Vordingborgvejen blev bygget og færdiggjort, altså omkring 1820-24.

Kromanden Green på Vindbyholt Kro søgte i 1818 om tilladelse til at etablere en kro ved den nye Vordingborgvej, men det var Gavnø Gods ikke interesseret i på det tidspunkt, så sagen blev sat i bero.

Det blev ikke kromanden på Vindbyholt Kro der fik Rønnede Kro i 1824.

Vindbyholt Kro

(foto Jens Beck)

Hvor stammer så tallet 1645 fra? Iflg. overleveringer siges det, at der på vejen mellem Faxe og Næstved lå en privilegeret kro og at det er den, der bliver

flyttet til Rønnede, hvorfor privilegiet flyttede med.
Vi skal være opmærksomme på, at vejforløbet mellem København, ned over Sydsjælland og til Lolland var ganske anderledes end i dag. Da var Vindbyholt et "knudepunkt" på ruten og Vindbyholt Kro og egnen omkring blev berørt af Svenskekrigen.

Vejkrydset i Rønnede juni 2009
(foto Jens Beck)

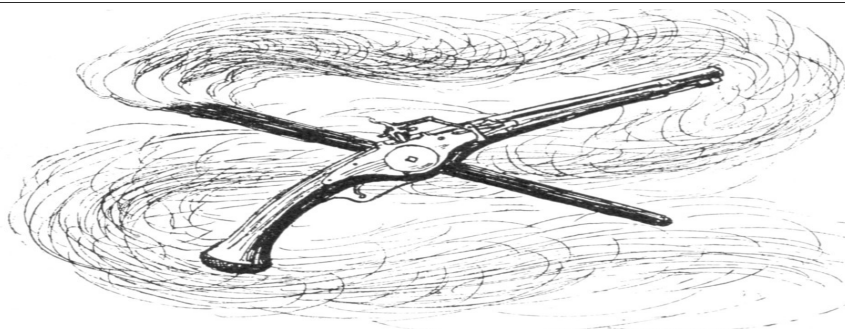
Alt det kan læses bl.a. i *Historien om Vindbyholt Kro* skrevet af en efterkommer efter kromanden Green.

Mange hilsner
Mona Haman
Medarbejder på

Faxe Kommunes Lokalhistoriske Arkiv

Rubrikken

Tanken med denne plads er, at medlemmer og læsere af SN kan formidle viden, oplevelser m.m. til os alle. Hvis nogen har noget at berette for os, en anden har fundet noget interessant om vort fælles emne "Svend Gønge", så tøv ikke. Send os et indlæg! svendgoengepoulsen@gmail.com.
Vedhæft evt. et billede af forfatteren til artiklen.

01-09-09